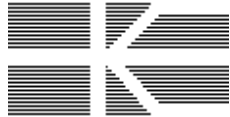

Historische Kring Eemnes

september 2002 jaargang 24, nr. 3

Verschijnt viermaal per jaar

Bestuur

Voorzitter	mw. L. v. Eijle	Geuzenweg 284, Hilversum
Vice-voorzitter	H. v. Hees	Kerkstraat 15
Secretaris	R. v.d. Schaaf	Hasselaarlaan 46
Waarn. Penningm.	J. Frantsen	Streefoordlaan 4

Leden

R. Ruizendaal	Laarderweg 31
mw. M. v.d. Schaal	Watersnip 14
J. v. Wijk	Raadhuislaan 39
J. J. Smids	Graanoogst 3

Contributie H.K.E. €14,00 per jaar, exclusief porto-kosten €4,50.
Girorekening nr. 2080362

Losse nummers kwartaalboekje €4,55 exclusief €1,20 porto-kosten.

Ledenadministratie, adreswijzigingen en verkoop losse nummers:	B. van Wijk-Blom, Raadhuislaan 39, tel. 5314689
---	--

Redactie	J.J. Smids, 5387572
Typewerk en correctie	M. Achthoven, B. van Wijk-Blom
Opmaak	H. v. Gelder, J.J. Smids

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Zie voor HKE-actueel op internet:
www.regioplaza.nl + Verenigingen Plaza + Cultuur

Doel van de vereniging is bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

HKE-97

Inhoud

Werkgroepen	99	Pater Piet Butzelaar (II)	117
Oudheidkamer	99	Zeven eeuwen Hilhorst	122
Reacties gratis boek Roothart	100	Wie doet er mee?	
Dia-avond	101	Wie weet er van?	123
Eemnessers door de		Eemnesser Koeien Trofee	124
eeuwen heen	103	Schenkingen HKE	126
Luidklokken (III)	104	Wie kent wie?	127
Kerkgeschiedenis van de		Aanbiedingen	128
Herv. Gemeente (I)	109		

Dia-avond

**vrijdag 1 november aanvang 20.00 uur
in het Hervormd Centrum.**

Dia-lezing over **TWEE POLDERS** in onze omgeving, die anders zijn dan onze Eemnesser polder, maar ook zijn ontstaan uit de vroegere Zuiderzee. Voor de pauze gaat het over de polder Arkemheen bij Nijkerk en na de pauze zien we beelden van de nieuwe polder Zuidelijk Flevoland.

De Historische Kring vond het echtpaar Tiny en Gerrit de Graaff uit Barneveld bereid om ons deelgenoot te maken van de schoonheid die zij hebben ervaren van de natuur in die twee gebieden. Op bladzijde 101 vindt u meer informatie over deze diaserie.

Van de redactie

Kopij voor het volgende kwartaalboekje ontvangen wij graag voor 15 november 2002.

HKE-98

Handgeschreven of getypt naar M. Achthoven, Laarderweg 71; op diskette naar J. Smids, Graanoogst 3.

Werkgroepen

Monumenten	M. Beel	Plantsoen 9	5313290
Biblio/topografie	P. Kaarsgaren	Willemserf 78	5386676
Genealogie	H. v. Hees	Kerkstraat 15	5389849
Recent Verleden	A. den. Boer	Aartseveen 32	5389297
Klederdracht Eem- en Gooiland	J. Eggenkamp	Laarderweg 2	5387265
Tentoonstelling	M. v.d. Schaal	Watersnip14	5317093

Oudheidkamer

Oudheidkamer Eemnes
Raadhuislaan 2a
Telefoon 035 - 5382375

Geopend:
zaterdag van 14.00 - 16.00 uur
Toegang gratis

HKE-99

Reacties n.a.v. het boek van Chris Roothart

“Wat fantastisch!”

“Krijg ik dat boek zo maar voor niks?”

“Waar maak je zo iets nog mee!”

“Wat een ontzettend leuk gebaar van de familie Roothart!”

Dit is een greep uit de vele reacties die het bestuur van de Historische Kring Eemnes ontving nadat de leden het boekje “Binnen- en Buitendijkse verhalen”, geschreven door Chris Roothart, gratis hadden ontvangen. Het idee van de familie Roothart om het boek aan al onze leden cadeau te doen, heeft veel waardering gevonden. Sommige mensen gaven te kennen, dat ze hun dankbaarheid graag wilden doorgeven aan de familie Roothart. Om dit mogelijk te maken, geven we hier het adres van de dochter van Chris:

Hilde Roodhart
Lekstraat 88 II
1079 EV Amsterdam

Niet-leden kunnen het boekje kopen

Zoals vermeld, is het boek alleen cadeau gedaan aan mensen die lid zijn van de Historische Kring Eemnes.

Voor mensen die géén lid zijn bestaat de mogelijkheid om het boek te kopen. Elke zaterdagmiddag tussen 14.00 uur en 16.00 uur kan men hiervoor in de Oudheidkamer terecht.

De verkoopprijs is €7.

Namens het bestuur

Henk van Hees.

Portret van TWEE POLDERS

**Dia-avond
vrijdag 1 november, 20 uur
Hervormd Centrum Eemnes.**

In een boek over Eemnes staat geschreven, dat wij hier de *Mooiste polder van Europa* hebben. Daar genieten we ook van. Tiny en Gerrit de Graaff waren vooral geboeid door de schoonheid van twee andere polders die zijn ontstaan door de vroegere Zuiderzee en grenzen aan het Eemland. Vele jaren struinden zij er met de fotocamera door heen en schoten honderden mooie plaatjes. Mede door hun toelichting beloven zij ons een boeiende avond. Met Twee Polders wordt bedoeld: de polder Arkemheen bij Nijkerk en de nieuwe polder Zuidelijk Flevoland. De polder Arkemheen wordt beschouwd als de oudste polder van Nederland. Het weidegebied is een belangrijke broedplaats voor kempfaan, tureluur, grutto, scholtekster, enz. In de winter verblijven er ganzen en zwanen. Uniek zijn de oude krekens die door de polder kronkelen. Ze dateren nog van voor de inpoldering omstreeks 1356. Die oude lijnen zie je vooral goed op de luchtopnamen.

In 1960 werd een begin gemaakt met de aanleg van de polder Zuidelijk Flevoland. Zonder er bij stil te staan dat het een bijzondere diaserie zou worden, volgde Gerrit de

Graaff de werkzaamheden op de voet: het maken van de zinkstukken, de werking van de zandzuigers en de bouw van de dijken. Na het droogmalen ontstond er een modderige vlakte met hier en daar scheeps- en vliegtuigwrakken. Dan zien we de vogels in de eerste begroeiing en we volgen de ontginning verder. We zien de koolzaadvelden en akkers met vlas en tarwe. Ook worden er de steden Almere en Zeevolde gebouwd. Daar leven architecten zich uit. Niettemin vormt de natuur de hoofdrol van de dia-avond.

Het stoomgemaal Hertog Reijnout is een duidelijk punt van herkenning in de ogenschijnlijk oneindige Arkemheense polder bij Nijkerk. Honderd jaar lang (tot 1983) werd het water in de poldersloten door dit gemaal op peil gehouden.

De eerste exemplaren werden uitgereikt en bekeken

Geanimeerde gesprekken met de samenstellers van het boek.

HKE-102

Het boek

“Eemnessers door de eeuwen heen”

verschenen

Op vrijdag 30 augustus jl. was het dan eindelijk zo ver. Burgemeester J. Bijl van Eemnes ontving het eerste exemplaar van het boek **“Eemnessers door de eeuwen heen**

Een bijzonder boek waaraan door de Werkgroep Genealogie van de Historische Kring Eemnes gedurende 20 jaar gewerkt is. Een boek met overzichten van de Eemnesser families van de afgelopen drie eeuwen. Iedereen die meer wil weten over zijn familiestamboom kan in dit boek lekker grasduinen.

In dit naslagwerk worden zo'n 600 families besproken en er komen ca. 21.000 namen in voor. 330 foto's van Eemnessers, geboren tussen 1790 en 1920 zorgen ervoor, dat het boek een gezicht heeft.

Dit wel heel bijzondere Eemnesser boek is te koop voor € 16,50. Een index met alle namen is apart te koop voor €6.

Wie de boeken wil kopen kan elke zaterdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur terecht in de Eemnesser Oudheidkamer, Raadhuislaan 2a, Eemnes.

Na de officiële overhandiging van het boek ontstond een ware stormloop bij de twee verkooppunten.

Mensen die het boek al eerder besteld hadden, kunnen het ook elke zaterdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur afhalen.

Namens het bestuur

Henk van Hees.

Luidklokken en uurwerken in de kerktorens van Eemnes (III)

In dit derde en tevens laatste artikel over de Eemnesser kerkklokken en torenuurwerken komen de luidklokken en het uurwerk van de R.K. St.-Nicolaas Kerk in Eemnes-Buiten aan bod.

Voorts komen we nog even terug op de twee vorige afleveringen, mede naar aanleiding van enige aanvullend commentaar, dat we ontvingen van de heer J.V.M. Out.

Toren, klokkenkamer en klokkenstoel

De aan St. Nicolaas gewijde R.K. kerk aan de Wakkerendijk in Eemnes-Buiten is gebouwd in de jaren 1844-'45. Op het dak van de kerk bevindt zich een eenvoudige spitstoren in neoromaanse stijl.

De St. Nicolaaskerk wordt wel aangeduid als een “waterstaatskerk”, omdat de kerken in het tweede kwart van de 19^e eeuw door of onder toezicht van een ingenieur van Waterstaat moesten worden gebouwd.

Direct onder de torenspits bevindt zich de klokkenkamer met aan vier zijden de galmgaten, die voorzien zijn van houten galmborden.

In de klokkenkamer bevindt zich een grenenhouten klokkenstoel, die aan de onderzijde met de houtconstructie van de toren is verbonden.

Om de stabiliteit te vergroten, was de klokkenstoel in vroeger jaren ook nog aan de torenmuur gekoppeld, maar omdat dit tot scheurvorming leidde, is dit later weer ongedaan gemaakt.

In de klokkenstoel hangen, recht boven elkaar, twee luidklokken uit 1949 en 1892.

Omdat kerktorens in de Franse tijd als militair object werden aangemerkt, werden ze aan de civiele overheid overgedragen, vandaar dat de torens van de N.H. kerken in eigendom zijn bij de gemeente.

De toren van de uit latere tijd daterende St.-Nicolaaskerk is echter, zoals vanouds, eigendom van de parochie.

Luidklokken

Direct bij de bouw kreeg de toren een kleine luidklok van 112 kg, die geschonken was door de Eemnesser Wouter H. Beukeboom en op diens verzoek de naam “Anthonius” kreeg.

Deze klok was gegoten bij de Brabantse klokkengieterij Petit & Fritsen in Aarle-Rixtel. De klokkengieten Petit kwamen oorspronkelijk uit Lotharingen en waren verre familie van de beroemde klokkengieten Hemony, die uit dezelfde streek afkomstig waren.

De twee luidklokken van onder gezien. (foto J. Frantsen)

Waar de Hemony's zich in 1642 in Zutphen vestigden, begonnen de Petit's hun activiteiten in Nederland ruim een halve eeuw later vanuit het Limburgse Nederweert.

In 1776 trad een telg van de familie Petit in het huwelijk met de Eindhovense uurwerkmaker Fritsen, waaruit in hetzelfde jaar een zoon met de naam Henricus werd geboren.

Deze Henricus Fritsen zette, nadat het klokkengietersgeslacht Petit was uitgestorven, in 1815 het familiebedrijf in Aarle-Rixtel voort onder de naam Petit & Fritsen.

Sinds 1815 staat de klokkengieterij Petit & Fritsen onder leiding van een lid van de familie Fritsen.

De kleine Anthoniusklok werd in 1892 vervangen door twee zwaardere luidklokken die eveneens werden geleverd door de klokkengieterij Petit & Fritsen.

De kleinste van deze klokken klok met slagtoon c², een gewicht van 246 kg en een middellijn van 72 cm, werd gewijd aan de H. Johannes.

Deze klok, die tijdens de Tweede Wereldoorlog gespaard bleef en nog steeds in de toren hangt, draagt als randopschrift: "PETIT & FRITSEN ME FUDERUNT 1892".

De klok heeft een met engelenkopjes versierde kroon en is op de flank aan de ene zijde voorzien van een crucifix en aan de andere zijde van de beeltenis van St. Johannes.

Ten behoeve van de uurslag is de klok voorzien van een slaghamer, die vanuit het uurwerk wordt aangedreven.

Van de twee klokken uit 1892 is de grootste in de oorlog geroofd en versmolten.

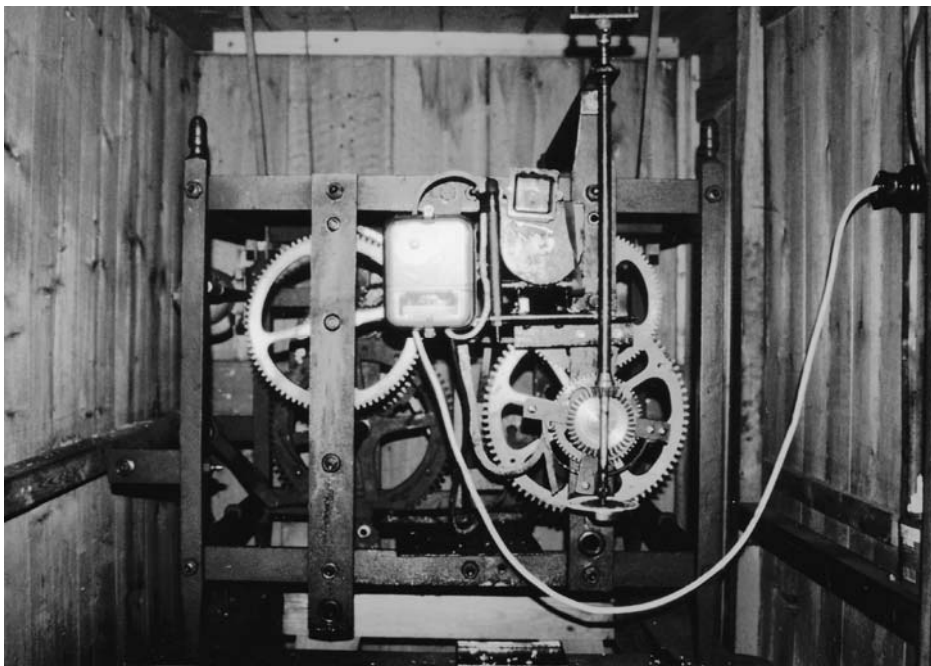
Deze was gewijd aan St. Nicolaas, had een gewicht van 579 kg en een diameter van 92 cm, en droeg hetzelfde opschrift als de kleine klok.

In 1949 is deze vervangen door een nieuwe klok met slagtoon a¹, een gewicht van 510 kg en een diameter van 93 cm.

De klok is gegoten door Petit & Fritsen en draagt als opschrift: “1892 – NICOLAAS – 1949”.

Beide luidklokken zijn met stropen aan de kronen opgehangen aan stalen krukassen met luidwielen en worden elektrisch geluid.

De krukassen, luidwielen en lagers en de slaghamer zijn onlangs geheel ver-

Het 19^e eeuwse torenuurwerk. (foto J. Frantsen)

HKE-106

nieuwd door onze dorpsgenoot, Joop Kemperman, oud-werknemer van de klokkengieterij Kon. Eijsbouts.

Torenuurwerk

Op de zolder onder de klokkenkamer staat in een houten kabinet een door de uurwerkmaker A. Vos & Zonen te Nuenen gefabriceerd mechanisch torenuurwerk uit 1893.

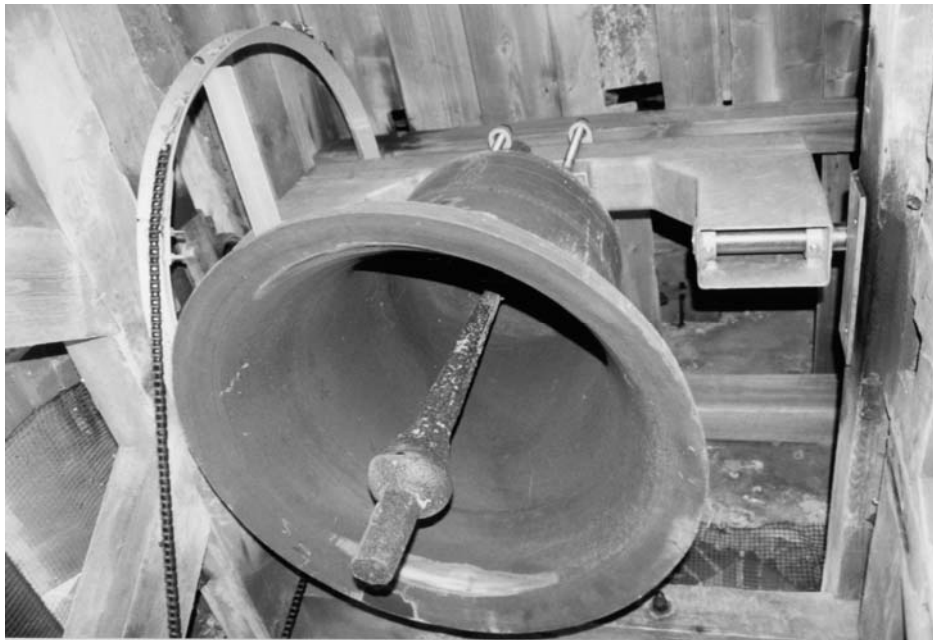
Het uurwerk is in later jaren door de Fa. J. van de Kerkhof geëlektrificeerd en sindsdien ontbreekt een aantal oorspronkelijke onderdelen.

De gewichten, de gewichttrommels en een deel van het gaande werk zijn verwijderd en vervangen door aan het frame bevestigde synchroonmotoren.

Naast het uurwerk staat nog de omkeerinrichting van een vroegere elektrische luidinstallatie.

De wijzeraandrijving gebeurt met een verticale as vanuit het uurwerk via de klokkenkamer en een tandwielkast naar de vier wijzerplaten die zich direct boven de galmgaten bevinden.

De firma Vos heeft een groot aantal van deze uurwerken in Nederland geïnstalleerd en het incomplete torenuurwerk in de St.-Nicolaaskerk heeft daarom slechts geringe historische waarde.

De kleine luidklok met krukas en luidwiel. (foto J. Frantsen)

Slotopmerkingen

1. In ons eerste artikel veronderstelden wij dat de toren van de N.H. kerk te Eemnes–Buiten ook voor 1753 al klokken had en dat blijkt inderdaad het geval. We kunnen dat afleiden uit een gebeurtenis in 1753, toen een al in de toren aanwezige klok, nadat deze was gebarsten, voor f 6,- werd gerepareerd. De reparatie had geen bevredigend resultaat en nog in hetzelfde jaar kreeg de Amsterdamse klokkengieter Cyprianus Crans daarom opdracht een geheel nieuwe klok te gieten. De oude klok, waarvan het brons kon worden hergebruikt, werd ingeleverd, waardoor de kosten van deze operatie beperkt bleven tot f 333,16. Pas in de 20^e eeuw ontwikkelde men een techniek om gebarsten klokken met succes te lassen.
2. In de toren van de N.H. kerk te Eemnes-Binnen is de eikenhouten klokkenstoel aan de Noordzijde gedeeltelijk in de muur ingehakt, wat erop duidt dat deze na de bouw van de toren en mogelijk pas is aangebracht, toen de toren in 1637 twee nieuwe klokken kreeg. Of er daarvoor klokken in de toren hebben gehangen is onbekend, al zal de in 1439 gebouwde kerk het niet twee eeuwen zonder luidklok(ken) hebben gesteld. Omdat de toren pas rond 1500 is aangebouwd, heeft er wellicht eerst een klokje aan de gevel of op het dak van de kerk een klok gehangen, dat later naar in de toren kan zijn overgeplaatst.
3. In november 2001 hebben wij in een brief aan B. en W. van Eemnes aandacht gevraagd voor de situatie rond de luidklokken in de torens van de N.H. kerken in Eemnes. De brief heeft er toe geleid dat het slagwerk in de toren van Eemnes-Buiten door de klokkengieterij Kon. Eijsbouts te Asten is gereviseerd, zodat de uurslag nu weer krachtig over het oude dorpscentrum klinkt. Hieruit blijkt dat enig actievoeren kan helpen om de aandacht van de lokale overheid op het historische erfgoed in onze torens te vestigen. Maar om het verval van het unieke 17^e eeuwse torenuurwerk en de eikenhouten klokkenstoel in het Dikke Torentje te keren, is meer inspanning nodig en dat geldt uiteraard ook voor het vervangen van de in 1943 geroofde luidklok en het reactiveren van het fraaie 19^e eeuwse Franse uurwerk in de toren van Eemnes-Buiten. Kortom, wordt het langzamerhand niet tijd voor een Eemnesser klokkenplan?

Foeke de Wolf

Bronnen:

- RDMZ, Monumenten in Nederland (1997)
H.J. van Nieuwenhoven, Openbare historische tijdaanduiding in Eemland (1983)
A. van der Zee e.a., Eemnes, Geschiedenis en Architectuur (1999)
J.V.M. Out, De kerk in 't midden (1987)
L.J.M. Heyst e.a., Torenuurwerken. techniek - onderhoud (2000)
Klok en Klepel, orgaan van de Nederlandse Klokkenspel-Vereniging (maart 2002)

Uit de Kerkgeschiedenis van de Hervormde Gemeente Eemnes-Buitendijk (1)

De overgang naar de gereformeerde religie.

Ik heb het woord “gereformeerde” gebruikt, omdat men in vroeger eeuwen altijd sprak van een gereformeerde kerk. Men bedoelde daar niet de huidige gereformeerde kerk mee, maar het was de algemene benaming voor de “hervormde” kerk, de kerk in de nieuwe vorm.

Hoe de overgang van katholiek naar gereformeerd in Eemnes verlopen is, zal zeker niet schokkend zijn geweest. Op een bepaald moment heeft men landelijk als reactie op vele wantoestanden binnen de katholieke kerk een kerkherforming ingezet. Vermoedelijk zijn pastoors ervan overtuigd geweest, dat zij deze vernieuwingen moesten invoeren en zijn veel kerkgangers hun leidsman daarin gevolgd.

De overlevering wil, dat toen in de kerstnacht van 1580 de Eemnesser kerk overgenomen werd, dit gepaard is gegaan met handtastelijkheden. De werkelijkheid was, denk ik, anders: op 18 juni 1580 hadden de Staten van Utrecht bepaald, dat de kerken in handen moesten komen van aanhangers van de nieuwe “gereformeerde” religie. De Utrechtse bisschop was niet meer in staat om daar krachtig tegen te protesteren: hij was ziek en hij overleed op Kerstmis datzelfde jaar.

De pastoor van Eemnes-Buiten, Dirk Rijxssen, die met zijn parochianen in het schoolhuis kerkte, was aanhanger van de vernieuwingen en is deze in praktijk gaan brengen. De kerk kan zeker niet met handtastelijkheden overgenomen zijn, want een aantal jaren eerder, in 1574, hadden Spaanse troepen haar in brand gestoken. In berichtgevingen eerst aan de bisschop, later aan de provinciale synode wordt dat gemeld. In 1584: de kerk “wesende een huys vol stanc van den roock”, in 1593: “de kercke is verbrant, zulx dat men hier in den school moet predicken” en in 1606: “den staet der kercke aldaer gevonden te hebben een woeste plaetse”.

Deze laatste uitspraak was van Hendrik Martensz van der Pol (Pollius), die pastoor en later predikant Rijxssen in 1605 was opgevolgd. Hij meldde op de in 1606 gehouden gewestelijke synode, dat hij een gehoor had van zo’n 200 mensen, dat er nog geen psalmen werden gezongen en ook geen Avondmaal werd gehouden. In Eemnes-Binnen, waar hij ook predikant van was (tot 1651 beschikten beide kerken over één gezamenlijke predikant), vond hij weinig gehoor, omdat de katholieken er hun religie trouw bleven: “enige paepen uit Blaricum en Hilversum comende ende lieden daartoe roepende en noodigende”. De secretaris van Binnendijk was volgens hem een gewezen priester, die er de kinderen doopte. Dominee Van der Pol had er nog nooit gepreekt, omdat de

Binnendijkers van hem geëist hadden, dat hij hen eerst zijn “commissie (=aanstelling) van de Staten van Utrecht” maar eens moest tonen!

Verder klaagde hij over zijn kleine behuizing. Hij kon zijn turf niet goed bergen en van studeren kon ook niet veel komen. Zij klacht bij het Gerecht had niet veel geholpen: men had hem grotere woonruimte geweigerd. Hij vroeg of de Synode niet kon bemiddelen. Of dit gebeurd is, weten we niet. In 1736 wordt er een nieuwe pastorie gebouwd. Maar van wanneer de oude pastorie daeerde, wordt nergens gemeld.

Ten tijde van dominee Van der Pol is men wel gestart met herbouw van de kerk. We vinden er nu een schitterende preekstoel uit 1604, meubilair en tekstborden uit 1602, 1607, 1618 en 1621, een prachtige koorhek uit 1618 en niet te vergeten het doophek uit 1649.

In dat laatste jaar zijn we overigens in de predikantenlijst al bij de 7^e dominee die Eemnes-Buiten bediende.

De Eemnessers dominees waren jammer genoeg geen trouwe bezoekers van de provinciale synodes. In 1612 wordt gemeld, dat dominee Cornelis Egbertsz van Dungen niet verschenen is en 1618 wordt zelfs de predikant van Eemnes helemaal niet genoemd. Jammer voor de geschiedschrijving, want Eemnes ontbreekt in de overzichten.

De kerk in de 17e en 18e eeuw

In deze eeuwen telde de gemeente totaal 18 dominees, waarvan er één 30 en een ander 35 jaar in de gemeente zijn pastorale taak vervulde. Ds. C. van Rhijn van 1672 tot 1702 hier, maakte de 30 jaar vol. Hij was vanaf 1674 ook veldprediker. In 1702 overleed hij.

Eén dominee, ds. H.N. Makker, in 1773 beroepen, stierf vlak daarop aan een kinderziekte. Zijn opvolger, ds. A.G. Wakker daarentegen was hier van 1774 tot zijn overlijden in 1809; hij diende zijn gemeente 35 jaar. Eemnes was de enige gemeente waar hij stond.

De gegevens over deze eeuwen vinden we in het gemeentearchief, waarvan de oudste stukken teruggaan tot omstreeks 1650 en het kerkarchief, waarvan het oudste notulenboek, tevens lidmatenregister en doop- en trouwboek, aanvangt in 1703. Jaarrekeningen zijn er vanaf 1724.

Uit het gemeentearchief blijkt, dat de verbouwing en inrichting van de kerk in de eerste helft van de 17^e eeuw de hele gemeenschap veel geld kostte. Eind juli 1662 was er een nieuwe heffing over de “morgentale”, een grondbelasting, vanwege de belasting van de kerk met f 66.000. Eenieder, katholiek of protestant, werd hiervoor aangeslagen en betaalde mee aan vernieuwing en onderhoud van de kerk. (Resolutieboek 1 (1) blz. 7). Inkomsten kwamen er ook uit de kerkgoederen: de zuidwend was door de gezamenlijke bewoners aan de kerken geschonken om jaarlijkse inkomsten te hebben voor dit doel. Het gerecht

(Foto: Rijksdienst voor de Monumentenzorg)

droeg regelmatig bij in de kosten. Er worden bedragen van f 300 tot f 700 zo nu en dan aan de kerkmeesters betaald.

Soms werd er ook geld geleend. In 1698 bijvoorbeeld van ds. Ploos van Amstel in Blaricum. Men leende f 550 tegen 3%. Ook zijn leningen bekend van diaken Thijs Blom (1734), Gerrit Jacobsz (1732: f 600 en f 1000 à 3%), Gerrit Jan Snijder in Huizen (in 1743 afgelost), Jan Lambertse Brassier (f 400 in 1759), Jelis de Rooy (1790) en kerkmeester Krijn Perk (twee obligaties van f 1400 en f 1500 in 1802).

Ook werd er geld uit erfenissen ontvangen, o.a. van Maria Christina van Rhijn, de vrouw van Claas Heycop, bewoners van een buitenhuis, in 1752 (f 500).

Er is steeds flink aan de kerk ge- en vertimmerd. Een dakkapel aan de oostzijde draagt het jaartal 1700. Waarschijnlijk heeft er toen een grote dakvernieuwing plaats gevonden, maar schriftelijke gegevens hierover ontbreken. Een andere grote verbouwing is de bouw van een nieuw portaal aan de kerk in 1731. Het jaartal werd groot in de muur ingemetseld. Totale kosten bedroegen f 120, zo'n zesde deel van het jaarbudget.

Naast de gewone huishoudelijke zaken staan er in het kerkelijk notulenboek en in de notulenboeken in het gemeentearchief ook wel meer inhoudelijke discussies en regelingen genoteerd.

Zo werd bijvoorbeeld de verhoudingen tussen protestanten en katholieken, met name betreffende de armenzorg, geregeld. In 1735 was er een afspraak gemaakt over onderhoud en besteding van de katholieke armen. In 1747 kwam men daar weer op terug in verband met verscherpte voorschriften van de Staten van Utrecht. Op 3 maart dat jaar staat er in het resolutieboek van het gerecht:

“Schout en die van den Gereghen van Eemnes Buytendijk extraordinaris vergadert zijnde omme te delibereren over de requeste door die van de gedeputeerde van de synode deser provincie aan Haar Ed Mog de Heeren Staten 's Lands van Utrecht gerepresenteert, rakende het opvoeden van kinderen van Roomse ouders, tot armbesorgers opsigt komende, inde Roomse religie etc. en 't daaropgevolgde appointement van Haar Ed Mog Gedeputeerden, waar bij deselve requireren 't bericht van Schout en Gergte van Eemnes Buytendijk desen aangaande is geresolveert den schout Mr Jacob Cramer van Veeren te committeren omme over dese zaak met een bequaam Rechtgeleerde te admiseren, en van dit advis rapporteren, omme vervolgens ter voldoeninge van Haar Ed Mog ordres 't gerequireerde berig inte brengen, welke commissie bij den voorn. Schout is geaccepteerd. In kennisse van mij secrs, H. Pannekoek”. (Resolutieboek I (2) blz.366).

De uitkomst is onbekend, maar wel te raden als we de notitie in het kerkelijk notulenboek van 1 februari 1773 lezen: De kerkmeesters van de gereformeerde kerk van Eemnes-Buiten verzoeken het gerecht om alle door het dorp ondersteunde “paapse” kinderen bij gereformeerden te besteden en in de

gereformeerde godsdienst op te voeren. Dit volgens de resolutie van 1688.

Een moeilijke zaak, waarbij men toch uiteindelijk tot een oplossing kwam: in 1777 werd er een overeenkomst gesloten: deze armen kwamen in het vervolg geheel ten laste van de katholieke armmeesters, dus werden niet meer vanuit de algemene armenkas onderhouden.

Het oudste notulenboek, annex doop- en trouwboek bevat erg interessante gegevens. In het doopgedeelte lezen we in het jaar 1736 dat Jan Perier en Johanna van Lente op de 3e en 4e september een vierling hebben gekregen, waarvan een kind helaas maar één dag is blijven leven. Op 9 september worden de overgebleven drie kinderen gedoopt. Getuigen daarbij zijn: ambachtsheer Pieter Cornelis Hasselaer en zijn 3 dochters. Anna Adriana, Cornelia Baltasarina en Johanna Margaretha Hasselaer mogen de kinderen ten doop houden. Zij krijgen de namen: Cornelis Eemnes, Cornelia Constantina en Pieter Johannes Perier.

Nog wat bouwkundige gegevens uit deze eeuw uit de kerkrekeningen.

In 1736 wordt er een nieuwe pastorie gebouwd. Totale kosten: *f* 764-9-3 (alle bedragen zijn in guldens; stuivers en penningen). Het gerecht had “tot subsidie voor kerk en pastorie” *f* 500 door betaling door schout mr. Allard Pannekoek bijgedragen. Ik vermoed, maar daar zijn geen gegevens meer van, dat de katholieken eenzelfde bedrag hebben ontvangen. Ook zij bouwen in dat jaar een nieuwe pastorie, nu nog een deel van het gebouwtje “De Waker”, noordelijk van de r.k. kerk gelegen.

In 1746 zijn er reparaties aan de toren, in 1748 moet de weerhaan achter op het koor van de grote kerk gerepareerd worden, kosten 12 stuiver. In 1750 ontvangt de kerk *f* 700 van het gerecht voor kerk en pastorie.

In februari 1753 wordt de oude klok, die gebarsten is, voor *f* 6 gerepareerd. Men was echter toen nog niet in staat barsten goed te repareren. Dat blijkt wel: op 17 juni wordt er een nieuwe klok in de toren van Eemnes-Buiten aangebracht. (574 kg, diameter 95 cm). Randschrift: “Me fecit Ciprianus Crans Jansz Amstelodami Anno 1753”. Na aftrek verkoop oude klok moet nog *f* 333:16:0 betaald worden. Schipper Caspar Ruijzendaal vervoert de oude klokken (!) naar Amsterdam. Aan de toren, maar ook aan het kostershuis worden door timmerman Pieter van Hoorn grote reparaties verricht.

Uit de jaren 1773-1780 zijn er nog rekeningen van de schout en gadermeester van een omslag van 5 stuiver per morgen reëel en personeel ten behoeve van een nieuwe pastorie. (G.A.E. no 18). Deze wordt in 1774 gebouwd. Er wordt in 1775 door de Kerkmeesters voor afbraak van de oude pastorie nog *f* 529 ontvangen.

In 1783 zijn er weer grote reparaties aan de toren van Eemnes-Buiten. Een jaar later wordt er een nieuwe ingang gebouwd tegenover de openbare school.

En in 1785 wordt er een klok in toren bijgeplaatst met het opschrift: “L. Haver-

kamp me fecit Hornae AO 1785". Diameter 145 cm, 1761 kg.

In de volgende jaren wordt er flink aan de kerk gewerkt. We zien in 1785 en 1786 een post in de rekeningen voor 4000 nieuwe leien. Maar ook zien we, dat op de "Hogevuurst" 3125 leien worden verkocht (waren dat de oude leien?) De leiendekker Pieter de Haan krijgt f 379-17-8 voor loon en onkosten uitbetaald. In de 1785-1789 werden er grote bedragen uitgegeven aan de meesters leiendekker Pieter de Haan en Dirk Nijs, meester timmerman Jacobus van Weerd en de metselaar Reinier Jansen (ongeveer f 1565). Een jaarrekening van een gewoon jaar bedroeg zo'n f 900.

In 1788 worden er aan leiendekker Pieter de Haan, aan de timmerman Jacobus de Weert (of Verweert) en aan Cornelis Poul grote bedragen betaald (resp. f 1883-16-8 , f 1796-9-: en f 1518-17-8), onder meer voor afbraak van de kerk. Volgens een plankje met inscriptie, betrof het vooral de toren. Maar er staat in de rekeningen ook een post voor het drukken van biljetten voor het schilderwerk op het koor (boekverkoper Stubbe) ten bedrage van f 2-8-:

In het genoemde plankenbord, dat jarenlang in het bezit was van de herbergier van De Lindeboom, Perier, stond het volgende gebeiteld:

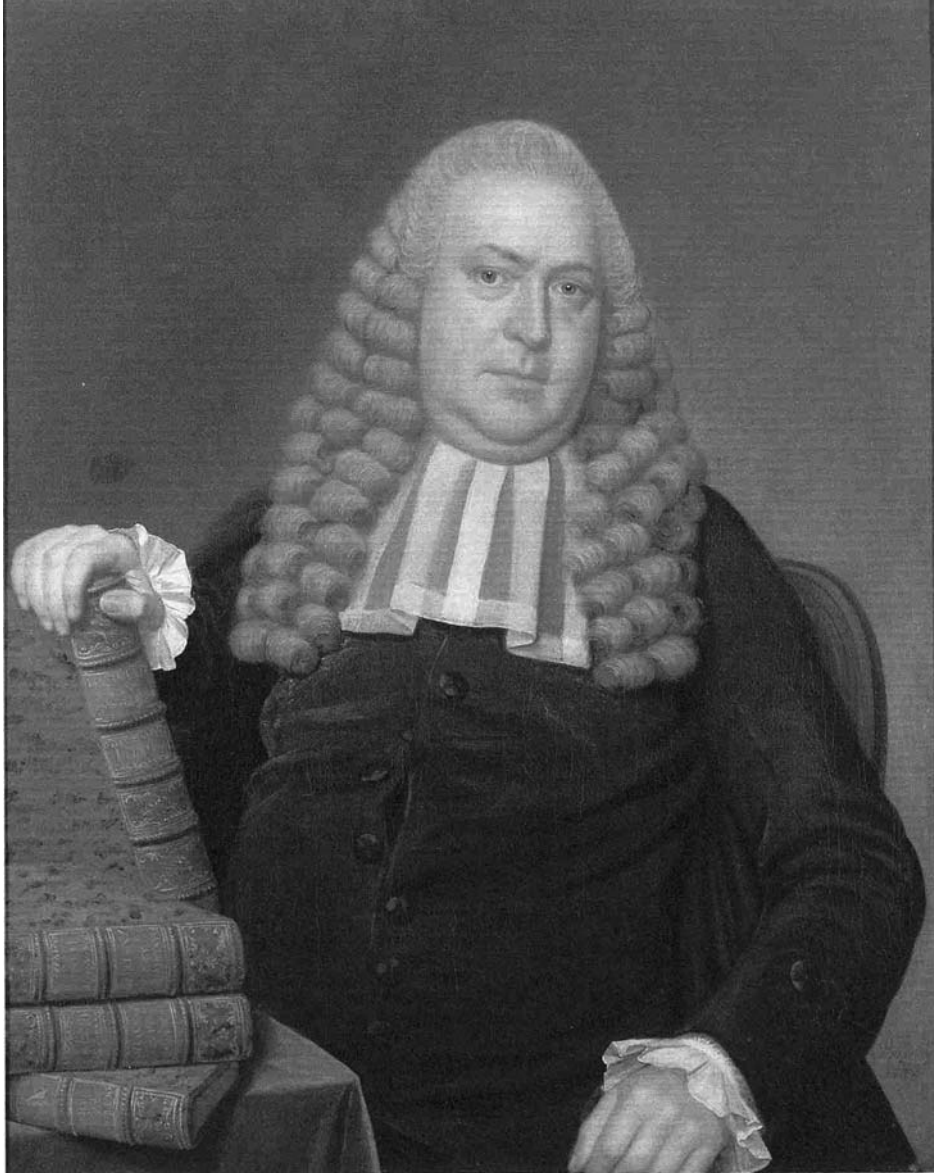
*"Als Hendrik Houthuijs overreket
de kosten van de toerebouw
en op zijn last wierd afgetekent
de spits, zo als die weeze zouw,
heeft Houthuijs, Burgemeester zijnde
dit werk so als gij 't hier ziet staan
van weert doen timmere tot dat eijnde
en 't gedekt door P.D. Haan,
Eemnes-Buijten, Anno 1788."*

Toch is daarmee de kerk nog niet klaar. In 1790 volgt er een grote restauratie van het kerkgewelf en dak. De aanbesteding vindt plaats op 26 juli 1790. Het werk wordt aangenomen door de timmerman Jacob Verweert, die de aanneempenningen van 't timmerwerk ten bedrage van f 300 uitbetaald krijgt. Architect is Van der Kloes die f 31-10-: voor zijn werk ontvangt (salaris en verschot). Er staat een bedrag voor de boekverkoper van f 4-:-: , wat waarschijnlijk voor het drukken van pamfletten (uitnodiging tot de openbare aanbesteding) betaald is.

Het grootste deel van de werkzaamheden worden gedaan door Pieter de Haan (arbeidsloon en leveranties), Jacob Verweert (arbeidsloon en leveranties) en Cornelis Poul (leveranties). Ook aan meester leiendekker Reijnier van Dijk, meester schilder Klaas Couzynse worden grote bedragen betaald.

Totale kosten van deze restauratie: f 6316-2-4.

Het nieuwe eiken tongewelf is hoger dan de oude, te zien aan het metselwerk van de toren.

Pieter Cornelis Hasselaar

De ambachtsheren en hun invloed in de kerk.

Inmiddels was er in de 18^e eeuw kerkrechtelijk wat benoeming van predikanten betreft een belangrijke verandering gekomen: in 1714 hadden de Staten van Utrecht aan de nieuwe ambachtsheer of ambachtsvrouw van de beide Eemnesen het jus exprobandi et improbandi voor f 3000 verkocht. In het vervolg moest aan deze heer bij het zoeken naar een nieuwe predikant om toestemming worden gevraagd (handopening). Vervolgens moest de nieuwe kandidaat-dominee eerst aan de ambachtsheer worden voorgesteld. Pas na diens toestemming kon deze worden beroepen. In de notulenboeken staat de procedure bij elke verandering van predikant uitgebreid weergegeven.

Dit recht, ook wel agreatierecht genoemd, is in de loop van de tijd aan verandering onderhevig geweest. In de beginjaren had de provinciale synode ook deel aan het beroepingsproces, later wordt de procedure eenvoudiger. Soms geeft de ambachtsheer enige geschikte kandidaten aan, die volgens hem de moeite waard zijn om een predikbeurt te vervullen.

De ambachtsheren hadden recht op een gestoelte in de kerk en op een graf als zij hier begraven wilden worden. De Hasselaers hebben daar gebruik van gemaakt; in hun familiegraf werden meerdere familieleden begraven. En ook een telg van de familie Van Naamen ligt hier begraven.

Van Pieter Cornelis Hasselaar is het bekend, dat hij bij het vaststellen van de jaarrekeningen van Eemnes-Buiten aanwezig was of zich liet vertegenwoordigen. Daar werden vaak ook de geldelijke subsidies aan kerkmeester en armmeesters besproken. De eerste ambachtsheer van de familie Van Naamen, Johan Sebastiaan, is één keer daadwerkelijk bij de vaststelling van de kerkelijke jaarrekening aanwezig geweest.

Tegenover deze bemoeienissen stond ook het schenken van giften bij tekorten of voor aankoop van bijzondere zaken. We vinden bijvoorbeeld giften voor het verhogen van het traktement van de predikant, voor de aankoop van een orgel of voor een grote restauratie.

Pas in 1922 was het agreatierecht helemaal afgeschaft. Tot die tijd heeft de ambachtsheer zijn recht uitgeoefend. De laatste ambachtsheer, die het agreatierecht nog uitgeoefend had, was Jhr. Schelto van Citers, die in 1942 overleed. Zijn zoon, die zich mag Van Eemnes mag noemen overleed 3 jaar later. Diens erfgename, mevrouw 's Jacob-Dubois, die in Zwitserland woonde, maakte geen gebruik van dit recht. Zij was wel een paar keer in Eemnes geweest om eens te zien, van welke plaats zij deze titel geërfd had. Of zij nu nog in leven is, is mij onbekend.

Jan Out

Het verhaal van Pater Piet Butzelaar (1908-1970).

Deel II

In ons kwartaalblad van maart jl. (HKE, jrg 24, nr. 1) verscheen een artikel over het leven van Pater Piet Butzelaar, in 1908 geboren in Eemnes.

N.a.v. dit artikel ontvingen wij twee reacties met allerlei aanvullingen. Allereerst van mevrouw Dorien van der Werff-van Wiggen uit Apeldoorn. Haar vader Lambertus van Wiggen was een neef van Pater Piet. Haar grootmoeder Alida Butzelaar (gehuwd met Lambertus van Wiggen sr.) was een zus van Drikus Butzelaar, de vader van Pater Piet. Ze stuurde ons foto's, een bidprentje en drie brieven, geschreven door Pater Piet. De drie brieven dateren van 1968 – 1969 en 1970 en zijn geschreven vanuit Malawi naar de ouders van Mevrouw Van der Werff.

De tweede reactie kwam van Pater F.C. van Vlijmen, Witte Pater uit Bostel. Hij stuurde aanvullingen op het artikel en een levensloop van Pater Piet in de Engelse taal.

Uit deze reacties heb ik een tweede artikel samengesteld over het leven van Pater Piet Butzelaar.

Volgens het Bevolkingsregister van de gemeente Eemnes is Piet Butzelaar op 3 augustus 1920 verhuisd van Eemnes naar Oudenbosch. Ik vermoed, dat dit met zijn opleiding te maken had, maar ik weet niet op welke school hij terechtgekomen is. Volgens zijn necrologie zou hij vóór de priesteropleiding een jaar tuinbouw en drie jaar handel gestuurd hebben. Ook in Afrika heeft hij altijd bijzondere belangstelling voor tuinbouw en voedsel gehouden.

Missionaris Butzelaar met een slang om zijn nek

Piet Butzelaar gefotografeerd op 20 september 1932 nadat hij gekleed was bij de Witte Paters

naar Carthago in Tunesië om daar de studie theologie te volgen.

Men had indertijd ingesteld, dat de eerste twee jaren van de studie in Nederland gevolgd moesten worden om te voorkomen dat jongelui alleen maar naar de Witte Paters kwamen om een reisje naar Algerije te maken. Na 1937 kwam er trouwens een einde aan de studie in Noord-Afrika: De Witte Paters kregen toen hun eigen noviciaatstraining en theologische opleiding in 's-Heerenberg.

Zo is meteen ook verklaard waarom Pater Piet op 29 juni 1937 priester gewijd werd in het verre Tunesië, in Carthago.

Op 26 augustus 1937 begon zijn leven als missionaris in Afrika. Dit zou 33 jaar lang gaan duren. Van 1937 tot 1948 werkte hij op allerlei plekken in Tanzania en vanaf 1949 in Malawi. In 1946 werd hij voor het eerst Superior, dat wil zeggen dat hij de leiding kreeg over een groepje missionarissen. In de vijftiger jaren had hij naast zijn werk als priester ook de leiding over plantages; zo was hij verantwoordelijk voor de koffieplantage van Kaseye. Hij zette zich vol-

In september 1923 ging Piet naar de Franciscanen in Megen. Daar was indertijd de zogenaamde Latijnse School gevestigd. Veel jongens die later naar de Witte Paters gingen, ontvingen daar hun gymnasium-opleiding. Piet behaalde in juli 1930 zijn Gymnasiumpdiploma in Megen. In september 1930 verhuisde Piet naar Huis St. Charles in Boxtel waar hij de eerste twee jaar van het Groot-Seminarie ging volgen ofwel de studie filosofie.

In die tijd was er in Nederland nog geen volledig Groot-Seminarie van de Witte Paters. Voor het vervolg van de priesterstudie moesten de jongens na twee jaar naar Noord-Afrika.

Piet vertrok in 1932 naar Algerije om in Thibar een jaar lang het noviciaat (training in het geestelijk leven) te volgen. In 1933 ging hij

Pater Butzelaar (links) met een collega missionaris op tocht. Gefotografeerd op 900 m hoogte.

groep mensen bij elkaar was; men kan zeggen dat hij dat nodig had. Meningsverschillen met zijn meerderen en zijn medebroeders ging hij niet uit de weg. Hij had altijd zijn woordje klaar wat wel als risico had, dat hij er soms iets uitflapte voordat hij er goed over nagedacht had.

Mzambazi in Malawi is altijd zijn favoriete missie geweest. Hij werkte er van

Missionaris Piet Butzelaar gefotografeerd in de Sahara.

ledig in als het ging om activiteiten in de tuinbouw.

Enkele fragmenten uit zijn necrologie leren ons de mens Piet Butzelaar nog beter kennen.

Piet had een originele geest en een levendige verbeelding. Hij had een goed gevoel voor talen; hij sprak vloeiend Frans en Engels, Kisukuma, (een stamtaal in Tanzania) en Swahili (de nationale taal van Tanzania). Toen hij in Malawi ging werken leerde hij nog Citumbuka.

Piet was een man van initiatieven, die praktisch aangelegd was. Hij was geen intellectueel; hij verzorgde liever de koeien en varkens dan dat hij studeerde. Hij maakte graag grappen als hij met een

1950 tot 1955 en van 1966 tot zijn dood in 1970. Kort voor zijn dood heeft hij tegen zijn medebroeders gezegd dat hij in Mzambazi begraven wilde worden als hij ooit in Afrika zou sterven. En zijn laatste wens is vervuld!

Tot slot wil ik Pater Piet zelf aan het woord laten. Hier volgen enkele citaten uit zijn brieven, geschreven aan zijn neef Lambertus van Wiggen jr. en diens vrouw Theodora van Dijk.

*Familiefoto. vlnr Drikus Butzelaar, de vader van Pater Piet, Alie van Wiggen, Pater Piet Butzelaar, Doortje van Wiggen, Aaltje Butzelaar-Stalenhoef, Bertus van Wiggen Jr.
Foto gemaakt augustus 1937.*

Uit een brief gedateerd 22 juli 1968:

“Op ’t ogenblik zijn we ons weer aan’t voorbereiden voor ’t grote jaarlijkse doopsel; wij dopen hier nog volwassenen en ’t zullen er ruim 100 zijn en dan nog hun kinderen dat worden er zo wel 200.”

“De missie gaat nog goed, we zoeken langzaamaan nieuwe wegen.”

“Hier heeft ook nog niemand ’t ambt verlaten zoals ze dat in Holland noemen, we zijn nog allemaal bij elkaar.”

Uit een brief gedateerd 26 december 1969:

“Toch is ’t hier erg plezierig werken: er is vrede, de mensen doen hun best en ’t gaat vooruit; voor de missies is ’t ook een goede tijd.”

Uit een brief gedateerd 23 augustus 1970 (ruim drie maanden voor zijn dood):

“Sinds januari maak ik ’t ook erg goed; die malaria ben ik weer kwijt geraakt en nu ben ik erg voorzichtig; elke week neem ik geregeld mijn pillen.”

“De missie gaat dus altijd nog zeer goed; langzaamaan komen er weer nieuwe

activiteiten; we doen aan tuinbouw, de mensen leren groente te kweken; we hebben jonge Boerenclubs.

We krijgen een mobiele kliniek en ons ziekenhuis wordt vergroot; we hopen dan ook er op 't einde van de maand 'n vijfde pater bij te krijgen. We zitten nog steeds goed in onze missionarissen; dit jaar hopen we er zeven nieuwe bij te krijgen; vijf zijn er al en die hebben al zes maanden taalstudie achter de rug."

Tot zover de woorden van Pater Piet. Naar aanleiding van zijn overlijden schreef een medebroeder: "Arme Piet, zo vol levenslust, zo vrolijk en prettig voor iedereen, zo aardig en altijd in om mensen te plezieren! Hij was populair en gerespecteerd onder zijn medebroeders en onder vele Afrikaners." Bij zijn begrafenis in Mzambazi op 9 december 1970 lieten vooral veel jongeren hun tranen de vrije loop. Zo eindigde het leven van deze Eemnesser ergens in een kleine plaats in Afrika.

Aan het einde van dit tweede artikel wil ik mijn dank uitspreken aan pater P.C. van Vlijmen uit Boxtel en mevrouw Dorien van der Werff-van Wiggen uit Apeldoorn. Ik heb het op prijs gesteld dat ze de moeite namen om aanvullende gegevens en materialen op te sturen betreffende Pater Piet Butzelaar! Ook na dit artikel blijven reacties welkom.

*Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
tel.035-538 9849*

Zeven eeuwen Hilhorst

Onder deze titel verscheen in 2001 een boek over de familie Hilhorst. Het is bekend, dat de meeste Hilhorsten in Nederland, waaronder ook de Eemnesser families, in de mannelijke lijn, ononderbroken teruggaan tot ca. 1330 en dat is heel bijzonder!

Van de verschillende takken wordt in dit boek een beschrijving gegeven tot in de recente tijd.

Na het grote verhaal van al die Hilhorsten, waarvan de verwantschap is aangetoond, volgt een behandeling van de Protestantse takken te Gelselaar (gemeente Borculo) en omgeving, waarvan de onderlinge familiebanden nog niet zijn gevonden.

Het boek bevat ca. 570 bladzijden, formaat A-4, met een kofferschrijfmachine getypt en tweezijdig gekopieerd.

Voornamelijk van de Amsterdamse tak, die rond 1850 van Eemnes kwam, zijn ca. 437 foto's van personen opgenomen; ook vindt u ca. 80 overige afbeeldingen.

Het geheel is gebonden in een lin-

nen band- dus met een harde kaft- met een door een professionele illustrator getekende voorplaat.

Op verzoek van een aantal mensen zal eind 2002 en 3^e heruitgave uitkomen.

Omat de kostprijs van het boek afhankelijk is van de grootte van de oplage, kan slechts een prijsindicatie gegeven worden van € 60,--, exclusief verzendkosten.

De werkelijke prijs kan zowel naar boven als naar beneden afwijken.

Een ieder die belangstelling heeft voor het boek kan zich geheel vrijblijvend opgeven aan de samensteller:

P.A.M. Hilhorst, Dr. M.L. Kingstraat 98, 1121 CV LANDSMEER, Telefoonnr. 020-482 3519, Postbank gironummer 471 0329.

Als tegen het einde van dit jaar meer gegevens bekend zullen zijn, zal aan de inschrijvers de definitieve prijs opgegeven worden, waarna zij door overmaking van het bedrag het boek kunnen bestellen.

Wie doet er mee? Wie weet er van?

Rubriek waarin staat met welke onderzoeken en projecten onze leden bezig zijn. Iedereen die erin geïnteresseerd is om mee te doen en die kan helpen aan materiaal kan contact opnemen met de desbetreffende personen:

Wiebe van IJken, tel. 5389367
Bertie van Wijk-Blom, tel. 5314689
Henk van Hees, tel. 5389849

zijn bezig met:

- het aanleggen van een verzameling bidprentjes van mensen die in Eemnes gewoond hebben. U kunt ons al een plezier doen wanneer u de mogelijkheid biedt om kopietjes te laten maken van uw bidprentjes.

Livia van Eijle, Geuzenweg 284,
Hilversum, tel. 5882835

is bezig met:

- klederdrachten van Eemnes en omgeving. Wie helpt mee uit te zoeken wat er vroeger in Eemnes aan klederdrachten gedragen werd. We hebben heel mooie inventarisatie-formulieren. We zoeken alleen nog een paar mensen erbij om ze in te vullen. Dit met de kleding in de hand of aan de hand van oude foto's.

Wie helpt?

Henk van Hees,
Kerkstraat 15, tel. 5389849
Bertie van Wijk-Blom,
Raadhuislaan 39, tel. 5314689

zijn bezig met:

- de familie Hoofd
- de familie van ('t) Klooster
- De familie Fokken

Gevraagd:

o.a. familie verhalen, foto's, familie-berichten.

Eemnesser Koeien Trofee 2002

De uitreiking van de Koeien Trofee op vrijdag 21 juni in De Hilt was voor de Historische Kring dit jaar weer spannend. Zowel bij de individuele personen als bij de teams waren er door de jury kandidaten van HKE genomineerd.

Bertie van Wijk was genomineerd, wegens haar zeer grote inzet voor de vereniging gedurende 23 jaren, waardoor een grote bijdrage is geleverd aan de doelstelling van HKE, het bevorderen van belangstelling voor de geschiedenis van Eemnes met aansluitend gebied. Dat deed zij zonder persoonlijk op de voorgrond te treden. Bertie werd in het zonnetje gezet, wegens haar grote inspanningen voor:

- onderzoek en verzamelen van gegevens tav vroegere bewoners van Eemnes
- secretariaat van HKE, als eerste gekozen secretaris na de oprichting in 1979
- de ledenadministratie
- distributie van het kwartaalblad
- controle tav de tekst voor het kwartaalblad
- als gastvrouw in de Oudheidkamer.

De voor de "teamtrofee" genomineerde Werkgroep Genealogie heeft gedurende meer dan 20 jaar monni-

HKE-124

Bertie van Wijk-Blom staat op deze foto in de zaal nog stralend na te praten met Jan van Hamersveld. Als genomineerde persoon stond Bertie van Wijk samen met Leonie de Groot (ANBO) en Corrie Warmenhoven (EHBO) op het podium. Leonie, die ook actief is voor HKE, werd winnaar van de trofee, wegens haar inzet tbv ANBO en SWOBEL (foto Marijcke Beel).

kenwerk verricht. Dat was door het selectief overschrijven van gegevens uit vele duizenden stukken van het Oud Archief van de gemeente Eemnes en van registers van de Eemnesser kerken. Met niet aflat-

de ijver hebben zij die gegevens geanalyseerd en zodoende overzichten opgesteld van de familieverbanden en beroepen van alle Eemnessers, die leefden in de periode van 1675 tot 1920. Naast de verzameling van deze administratieve gegevens, hebben zij gesprekken gevoerd met nakomelingen, voor toevoeging van foto's en voor typering van de personen. Het resultaat is kort geleden

uitgegeven als boekwerk met de titel "Eemnessers door de Eeuwen heen". Daarmee is een belangrijk deel van de historie van Eemnes ordelijk vastgelegd. Bovendien zijn de gegevens nu ook toegankelijk gemaakt voor genealogisch onderzoek in heel Nederland en voor de in Eemnes geïnteresseerde lezer.

Rom van der Schaaf

We hebben geen goede foto van de Werkgroep Genealogie op het podium van De Hilt. Daarom drukken we deze foto af, die al begin mei is gemaakt voor het boek. Staand vlnr: Henk van Hees, Harry van der Voort, Wim Fecken en Wiebe van IJken. Zittend vlnr: Bertie van Wijk, Bep de Boer en Wil Gommers. In De Hilt behoorden tot de genomineerde groep ook nog Sien van Hamersveld en Leonie de Groot, die de werkgroep in de laatste jaren hebben geholpen met het invoeren van de gegevens in de computer. Door de beslissing van de jury werd het Popkoor Dijksound uitgeroepen tot winnaar van de trofee voor team (foto Marijcke Beel).

HKE-125

Schenkeningen H.K.E.

In de afgelopen periode ontvingen wij de volgende zaken als aanvulling voor de collectie van de HKE:

- Gorhaak-kikker-gedicht t.g.v. van 75-jarig bestaan van de Bijbelschool van:
L. van Essen, Laarderweg 1c Eemnes
- 2 boekjes over de historie van Eemnes van:
K. Grob, Klaaskampen 54, Laren
- 2 regiokaarten van:
Mevrouw A. Hoofd-Wiggerts, Streefoordlaan Eemnes.
- Lege verpakking van VIVO van:
Mevrouw T. Wiggerts, Wakkernedijk 108 Eemnes.
- Herinneringsalbums van de koninklijke familie + 20 kwartaalboekjes van:
Mevrouw Snel, De Waag 26 Eemnes.
- Uniform van Eemnesser muziekcorps "In Aethere Musica" van:
R. Holl, Aartseveen 29a Eemnes.
- 19 foto's van:
Mevrouw J. Staal-de Bont, Wakkerendijk 23 Eemnes
- Twee 19^e eeuwse documenten betreffende Eemnes van:
C.J. van der Wardt, Marienpoelstraat 29 Leiden.
- Map met achtergrondinformatie over Openbaar Vervoer in en rond Eemnes van:
J.J. Groeneveld, Zilver-schoon 37 Eemnes.

Voor al deze schenkingen willen wij u van harte bedanken!

Wie kent Wie ?

Zoals u wellicht bekend is ben ik op zoek naar vroegere bewoners en wetenswaardigheden van ons huis (je) aan de Wakkerendijk 36.

Eerdere oproepen in ons kwartaalblad leverden mij wat foto's en informatie op én ik ontmoette Agnes van Dalen. Haar familie woonde circa 40 jaar in ons huis. Zij stelde mij bijgaande foto, die gezien de leeftijd van een aantal bekende personen én het feit dat de boerderij van de familie Rigter er nog staat uit de beginjaren vijftig moet zijn, ter beschikking met twee vragen:

Wie zijn de mij onbekende personen en waarom is ons huis zo versierd?

Wat de laatste vraag betreft leverde navraag bij enkele HKE-leden op, dat bij het 600-jarig bestaan van Eemnes in 1952 één der festiviteiten was: versier de gevel(s) van uw woning. Het is dus zeer aannemelijk dat deze foto is gemaakt bij het **600-jarig bestaan van Eemnes**.

Betreffende de eerste vraag zijn mij nog een viertal personen op de foto onbekend. Hierbij graag van u, als lezer(es), uw hulp bij de ontbrekende namen.

Voor uw reacties bij voorbaat mijn dank.

Evert van Andel Wakkerendijk 36
Tel: 035 5386466

Van links naar rechts: Willy van Aken, Anna Maria van Dalen, onbekend, Richart Karel van dalen, onbekend, Gijsbert Karel van Dalen, mevrouw Rijsen? (Woonde in Duitsland), Wilhelmina Elisabeth van Dalen Rohmaan, Jopie Koch of Jopie Fokker? (Woonde aan de Laarderweg), Barbara Anna Agnes van Dalen en Bertus Majoor.

Aanbiedingen Oudheidkamer

BOEKEN

€

Eemnes, geschiedenis en architectuur <i>(monumenten-inventarisatie)</i>	15,70
Binnen- en Buitendijkse verhalen <i>(Chris Roodhart)</i>	7,00
Een eeuw christelijk onderwijs in Eemnes (1882-1982)	5,00
Grootmoeders tijd <i>(H. van Hees, J. Kleinhoven, J. V. M. Out)</i>	
voor leden	11,35
niet leden	13,65
Vrijheidsmonument Eemnes <i>(J. v.d. Woude)</i>	16,00
Eemnessers door de eeuwen heen <i>(wg Genealogie)</i>	16,50
Idem: Index	6,00
90 jaar Rabobank in Eemnes	6.85

BROCHURES

De kerk in het midden <i>(J. V. M. Out)</i>	4,55
Trouwboek Eemnes-Binnen (1814-1913)	2,75
Krijgsgevangene bij de ondergrondse	4,55
Leeuwenpalen <i>(Een fietstocht langs de Gooiergracht)</i>	1,40
Wandelen in Nederland <i>(De beiden Eemnessen)</i>	3,00

DIVERSEN

Kwartaalboekjes Historische Kring Eemnes	4,55
Verjaardagskalender	4,55
Ansichtkaarten, tekeningen, folders enz.	

Te verkrijgen tijdens de openingstijden van de Oudheidkamer